

Protocol radunonza generala

- Datum:** sonda, ils 25 da mars 2023
- Temps:** 20:00 – 21:30 uras
- Liug:** aula casa da scola Danis
- Presenza:** 39 parochians
- Perstgisas :** Berther Ida, Carigiet Luregn, Carigiet Maria, Cathomas Andrea, Cathomen Berta, Cavegn Flurina, Cavegn René, Seiler Daniela, Tuor Ermano, Tuor Simona
- Presidi:** Sep Cathomas
- Protocol:** Patricia Derungs
- Tractandas :**
1. Beinvegni ed elecziun da dus dumbravuschs
 2. Approbaziun dil protocol dalla radunonza generala dils 30-04-2022
 3. Rapport annual 2022 dil president
 4. Rapport dalla presidenta dil cussegl pastoral
 5. Presentaziun dil quen annual 2022, rapport da revisiun ed approbaziun
 6. Presentaziun ed approbaziun dil preventiv 2023
 7. Fixaziun dil pei da taglia 2023
 8. Damonda da credit supplementar per la sanaziun caplutta s. Sievi, Breil
 9. Informaziuns concernent objects e funs dalla pleiv
 10. Informaziuns dil plevon sur Sajan
 11. Varia

1. Beinvegni ed elecziun da dus dumbravuschs

Il president beneventa cordialmein ils parochians e giavischa in bien decuors dalla radunonza generala. Avon che arver la radunonza fa sur Sajan ina cuorta oraziun.

La gliesta da tractandas ei stada publicada las davosas duas jamnas el Fegl ufficial dalla Surselva. Cun quei ch'ei dat neginas amplificaziuns, vegn ella approbada unanimamein.

Sco dumbravuschs vegn Reto Derungs, Dardin, eligius unanimamein.

2. Approbaziun dil protocol dalla radunonza generala dils 30-04-2022

Il protocol ei vegnius publicaus sin la pagina dad internet dalla pleiv, aschia ch'ei vegn desistiu da preleger el. Il president resumescha cuortamein igl essenzial e silsunter vegn el approbaus unanimamein cun engraziament agl anteriur actuar Marcellino Flury.

3. Rapport annual 2022 dil president

Il rapport dil president ei medemamein vegnius publicaus sin la pagina dad internet dalla pleiv, aschia ch'el resumescha cuortamein il curriu e passau:

- **Situaziun generala**

Igl onn 2022 ei sesviluppau senza surpresas negativas e la pleiv ei stada preservada da disgrazias e catastrofas.

In fatg che caschuna adina dapli fastedis ein las extradadas dalla baselgia. Egl onn 2014 ei vegniu registrau duas extradadas, egl onn 2022 deplorablamein gia 13; la media el decuors dils davos nov onns munta a siat extradadas/onn. Quella tendenza e la damonda co frenar quei svilup occupescha pulitamein ils responsabels.

In radi da speranza ein denton las biaras personas che s'engaschan sin basa voluntaria en ils differents pensums dalla pleiv. Ad els admetta il president in cordial engraziament per lur grond survetsch.

- **Pastoraziun e cuminonza**

Sur Sajan ei seviviu en bein en nossa cuminonza parochiala. El temps da scartezia da plevons ei la pleiv engrazievla dad astgar haver in agen plevon. Grazia a siu engaschi han las quater pleivs astgau guder el decuors digl entir onn la purschida da survetschs divins, devoziuns e rusaris en la rama usitada. La munconza dalla nova via da comunicaziun denter Breil e Vuorz engrevegiescha denton la collaboraziun ed il contact enteifer la cuminonza da pleiv.

Entras il bien contact che sur Sajan tgira cun sia patria e siu uestgiu ell'India ha la pleiv astgau beneventar a caschun dalla perdanonza da Nossadunna d'uost a Breil il cardinal Baselius Cleemis. Igl ei stau ina biala fiasta ed ina honur singulara.

Sco segn d'engraziament pil grond survetsch dils voluntaris – seigi quei personas privatas ni unions – ha la pleiv organisau ils 14-05-2022 ina excursiun a Cuera en la Cuort episcopala. Suenter la viseta dil museum dallaatedrala ed in gentar comunabel ha il vicari general, Jürg Stuker, menau la gruppa atras il casti episcopal. Igl ei stau ina biala ed interessanta sentupada.

- **Lavur da suprastonza**

Tschun onns suenter la fusiun dallas pleivs Breil, Danis/Tavanasa e Dardin cun la pleiv dad Andiaast astga vegnir constatau che la collaboraziun funcziunescha bein. La nova grondezia ha denton augmentau ils pensums resp. la responsablada dalla pastoraziun sco era dalla suprastonza da pleiv. Il quitau dils numerus objects, terren da construcziun e funs d'agricultura pretendan in engaschi permanent.

La suprastonza ei seradunada en sis sedutas per deliberar las fatschentas pendentas. Las incumbensas principalas ein stadas:

- survigilonza e quitau dils beins ed objects
- administraziun e quitau dallas finanzas
- preparaziun lavurs da manteniment vid las baselgias ad Andiaast e Dardin
- contractivas pertuccont la sanaziun dalla caplutta s. Sievi a Breil
- contractivas dretg da baghegiar el quartier "Ruast" a Breil
- nova affittaziun funs pervenda a Breil, Dardin e Danis/Tavanasa
- accumpignament calusters/pedels-baselgia e gidonters/ras en lur differents pensums
- accumpignament sanaziun santeris ad Andiaast e Dardin
- organisaziun excursiun voluntaris
- coordinaziun lavurs da garanzia baselgia parochiala Breil

En quei liug engrazia il president als consuprastonts per la buna ed emperneivla collaboraziun sco era per il grond sustegn ed engaschi.

- **Objects, beins e funs**

Baselgia parochiala Breil

En connex cun la sanaziun dalla baselgia parochiala a Breil, ch'ei vegnida terminada avon dus onns, ein singulas lavurs da garanzia vegnidas exequidas el decuors digl onn 2022. La cumissiun da baghegiar, ch'ei stada responsabla per quella renovaziun, ha teniu la 21avla e davosa seduta ils 15-06-2022 nua ch'il quen definitiv ei vegnius presentaus. Sper cuosts totals da fr. 1'388'294.80 ei da registrar in total dad entradas ell'altezia da fr. 944'289.30 (differentas contribuziuns tgira da monuments, Baselgia cantunala, vischnaunca politica, recav ord atgnas accziuns). La pleiv ha aunc da finanziar la summa da fr. 394'005.50. En quei liug admetta il president in grond engraziament alla cumissiun da baghegiar per siu grond engaschi.

Caplutta s. Sievi, Breil

En consequenza dil schliet stan e remplazzament dalla cuvrida dil tetg da slondas ha la sanaziun dalla caplutta, ch'era previda el decuors digl onn 2022, stuiu vegnir spustada. Aschilunsch che la radunonza generala hodierna conceda il credit supplementar, sa la sanaziun succeder enteifer igl onn 2023, sil pli tard denton el decuors digl onn 2024.

Baselgia parochiala Andiaist

Malgrad che las lavurs la pli necessarias ein vegnidas exequidas igl onn 2019, sto vegnir tratg en consideraziun ina sanaziun cumpleina. Actualmein ein ils responsabels vid las lavurs da preparaziun. Igl ei previu da presentar la calculaziun da cuosts a caschun dalla radunonza generala 2024, aschia che la sanaziun sa succeder el decuors dil 2024/25.

- **Plaid final**

En in cuort mument da silenzi vegn seregurdau dils defuncts. Silsunter siara il president siu rapport cun in resentiu "Dieus paghi" a sur Sajan sco era a tut las persunas che s'engaschan sin ina moda ni l'otra per il beinstar en pleiv.

Cunquei ch'ei dat neginas damondas, vegn il rapport annual dil president approbaus unanimamein.

4. Rapport dalla presidenta dil cussegl pastoral

Il rapport dalla presidenta dil cussegl pastoral ei medemamein staus publicaus sin la pagina dad internet dalla pleiv. Demai che Andrea Cathomas sa buc esser presenta alla radunonza, resumescha l'actura Patricia Derungs cuortamein il curriu e passau. Cunquei ch'ei dat neginas damondas, vegn il rapport annual dil cussegl pastoral approbaus unanimamein.

5. Presentaziun dil quen annual 2022, rapport da revisiun ed approvaziun

Avon che surdar il plaid al cassier, puntuescha il president la gronda impurtonza dall'administraziun dallas finanzas che garantescha l'existenza dalla pleiv. Plinavon menziunescha el che la suprastonza ha en sia seduta dils 20-03-2023 approbau unanimamein il quen 2022 sco era il preventiv 2023 per mauns dalla radunonza generala.

Il cassier Michel Brunner presenta il quen 2022 che siara cun in gudogn da fr. 73.39. Quei gudogn seresulta ord entradas da total fr. 531'433.15 ed expensas da total fr. 531'359.76. En special menziunescha el las suandontas posiziuns:

- Il total «Dabiens» ell'altezia da fr. 370'821.55 cuntegn oravontut il dabien da taglias.
- Igl inventari ell'altezia da fr. 9'142.00 seresulta ord ils tancs dad ieli en las casas pervenda a Danis-Tavanasa e Dardin ch'ein vegni emplen.
- La posiziun «Fondo zenn grond» vegn sliigiada, aschigleiti che tut ils quens ein avon maun e san vegnir pagai.
- Tier ils fondos dad Andiaist figurescha da niev la posiziun «Fondo s. Giusep» ell'altezia da fr. 12'887.56, demai che la pleiv ha surpriu l'administraziun sco era la facultad.
- En connex cun la taglia da fontauna san ils luvriers jasters giavischar da vegnir taxai sco indigens ni tenor la taglia da fontauna. Consequentamein sereduceschan las entradas levamein.

- Il surpli dallas entradas tier ils dretgs da baghegiar seresulta ord il tscheins per ina nova parcella a Ruast.
- Cun quei che las activitads dil cussegl pastoral – oravontut per ils ministrants – ein s'augmentadas, ein las expensas consequentamein era sesalzadas.
- Ils cuosts da paga dallas catechetas cuntegn in pagament ch'era aunc buca vegnius liquidaus.
- Suent l'installaziun da sur Sajan ei il scalem da paga vegnius adattaus, aschia ch'ei seresulta in augment da cuosts.
- Muort igl alzament dil pensum da lavur dalla secretaria da pleiv seresulta medemamein in surpli da cuosts.
- En connex cun ils alzaments da pagas ein era ils cuosts dallas prestaziuns socialas s'augmentai.
- En connex cun la nova ediziun dil cudisch da cant muntan ils cuosts totals per nosa pleiv a fr. 10'000.00, igl onn 2023 ei aunc da pagar la davosa cumpart ell'altezia da fr. 2'000.00.

Suent la presentaziun dil quen surdat il president il plaid al revisur Maurus Vincenz, il qual attesta ch'il quen ei vegnius menaus cun bien quitau e senn da responsablidad. Tut las quittanzas ed ils mussaments ein avon maun ed el propona alla radunonza generala dad approbar il quen 2022 sco el ei vegnius presentaus dil cassier.

Cunquei ch'ei dat neginas damondas vegn il quen 2022 sco era il rapport da revisiun approbaus unanimamein cun in grond engraziament al cassier per sia lavur.

6. Presentaziun ed approvaziun dil preventiv 2023

Il cassier presenta il preventiv per igl onn 2023. Quel preveda in gudogn da fr. 4'600.00 che seresulta ord entradas da fr. 507'300.00 ed expensas da fr. 502'700.00. En special vegn menziunau:

- La posiziun «Expensas tscheins da capital» cuntegn la reducziun dad ina hipoteca che vegn buca pli prolungida.
- Cun l'introducziun dil sistem da pagament TWINT astg'ins eventualmein spitgar in augment dallas entradas tier unfrendas e donaziuns.

Cunquei ch'ei dat neginas damondas vegn il preventiv 2023 approbaus unanimamein.

7. Fixaziun dil pei da taglia 2023

Schegie che la pleiv posseda ina certa facultad, eis ei tuttina dad esser precauts cun sbassar il pei da taglia ed aschia reducir las entradas. Ord quei motiv propona la suprastonza da schar il pei da taglia sco entochen uss sin 15 %.

Ils presents decidan unanimamein da schar il pei da taglia sin 15 %.

8. Damonda credit suplementar per la sanaziun caplutta s. Sievi, Breil

A caschun dalla radunonza generala dils 19-06-2021 han ils presents concediu in credit ell'altezia da fr. 140'000.00 per lavurs da manteniment vid la caplutta da s. Sievi. Quei credit tonscha denton buca, demai ch'il tetg ei en aschi in schliet stan e sto vegnir remplazzaus. Plinavon ha la segirada da baghetgs pretendiu dad installar in tilacametg. Ord quels motivs preveda la nova calculaziun las suandontas posiziuns:

- lavurs da sanaziun	fr.	135'000.00
- remplazzament tetg da slondas e div. reparaturas	fr.	130'000.00
- installaziun tilacametg e schurmetg da fiug	fr.	25'000.00
Cuosts totals	fr.	290'000.00

Finanziaziun

- contribuziun Baselgia cantunala (disposiziun 23-07-2021)	fr.	40'500.00
- contribuziun Baselgia cantunala (disposiziun 21-09-2022)	fr.	46'500.00
- contribuziun assicuranza da baghetgs 25 % (tilacametg/foss)	fr.	4'000.00
- contribuziun tgira da monuments GR + CH (disposiziun 04-10-2021)	fr.	33'000.00
- contribuziun tgira da monuments GR + CH (disposiziun 16-01-2023)	fr.	40'000.00
- atgna finanziaziun ord «Fondo caplutta s. Sievi» (43 %)	fr.	126'000.00
Total	fr.	290'000.00

Sin fundament da quella calculaziun vegn suttamess alla radunonza generala la damonda per in credit supplementar ell'altezia da fr. 150'000.00. Las lavurs da manteniment duein vegnir exequidas el decuors digl onn 2023.

Ils presents approbeschan unanimamein la damonda per in credit supplementar ell'altezia da fr. 150'000.00.

9. Informaziun concernent objects e funs dalla pleiv

Il responsabel, Andreas Pfister, menziunescha cuortamein igl essenzial ch'ei capitau el decuors digl onn:

- La perioda d'affittaziun da terren, che cuoza mintgamai sis onns, va a fin cun ils 31-12-2027.
- La surfatscha per l'agricultura el quartier "Ruast" a Breil ei vegnida sminuida cuntinuadamein entras novs contracts da baghegiar.
- En baselgias e capluttas ein differentas lavurs da manteniment vegnidadas exequidas.
- En connex cun las lavurs preparativas per la renovaziun dalla caplutta da s. Sievi a Breil ein las lavurs da submitsiun vegnidadas exquidas.

Alla fin admetta el a tut quellas personas che han quitau dallas capluttas in grond engraziament per lur survetsch.

10. Informaziuns dil plevon sur Sajan

Sur Sajan drezza entgins plaids als presents. Denter auter raquenta el ina cuorta historia che duei mussar ch'igl ei buca pusseivel da midar igl entir mund, denton che mintgin sa contribuir zatgei per il beinstar dil proxim. Alla fin engrazia el a tut quels che s'engaschan sin ina moda ni l'otra per ils basegns dalla pleiv e sustegnan aschia era el en sia lavur quotidiana.

11. Varia

- **Parcelas en dretg da baghegiar quartier "Ruast" a Breil**
Dallas otg parcelas en dretg da baghegiar ein tschun vegnidadas surdadas a famiglias giuvnas e quei sut bunas cundiziuns.
- **Tuccar da miert a Breil**
Placi Schmed, responsabel dalla pleiv per il tuccar, tschenta la damonda dad adattar il tuchiez da Breil a quel da Dardin e Danis. Il motiv ei che convischins sedisturban ch'ei vegn tuccau aschi ditg e che quei caschuna para era cuosts.
Il president giavischa dad udir ils meinis dil presents avon che tractar quella damonda en suprastonza. Ord la discussiun secristallisescha il meini ch'ei setracta dad in usit che duei buca vegnir midaus. Ei vegn proponiu da schar s'exprimar ils parochians da Breil cun in questunari schebein il giavisch ei avon maun da far quella adattaziun ni buca.
- **Tuchiez a Danis**
Il tuchiez dalla sonda ei vegnius midaus senza motiv, quei che cuntenta buc ils parochians da Danis. Il giavisch ei da tuccar sco stipulau el regulativ ch'era gia pli baul avon maun per la pleiv da Danis. Plinavon vegn menziunau che mintga pleiv duei mantener sias atgnadads.

- **Decoraziun baselgia Danis – abdicaziun Anna Manetsch**
Sunter 17 onns en survetsch per la pleiv ha Anna Manetsch abdicau siu uffeci. Sco segn da reconuschientscha per sia lavur prestada vegn surdau ad ella in matg flurs ensemen cun in bon.
- **Affittaziun praus pervenda ad Andiastr**
Igl ei da sclarir sin tgei termin ch'ils contracts per ils praus affittai han da vegnir visai.
- **Lavurs da manteniment lingias aulta tensiun – vendita lenna dira acla «Runtget»**
En connex cun las lavurs da manteniment vid las lingias dad aulta tensiun ei denter auter era vegniu pinau lenna ell'acla da Runtget a Danis. Ord quei motiv ha ei dau damondas da cumprar quella lenna. Andreas Pfister vegn a sclarir ils detagls ed informar eventuels interessents.
- **Engraziament**
Alla fin dalla radunonza generala admetta il president aunc inagada in resentiu «Dieus paghi» a tut las persunas che s'engaschan sin ina moda ni l'otra en nossa pleiv e fuorman aschia cuminonza.

Cunquei che negin pren pli il plaid sut varia siara il president la radunonza cun in cordial engraziament per la presenza ed envida ils presents ad in apero.

Dardin, ils 27 da mars 2023

L'actuara:

Patricia Derungs